

Тѣмъ послѣдны свойства на тѣла-та ся познавать и съ осязаніе, а нѣколко и съ слухъ.

2) Слухъ-ть си има за орждіе *ухо-шо*, кое-то отгвѣнь е единъ извитъ хрщяль и извѣтрѣ има пржатавы ципы и праздинны, а зади тѣхъ е распрѣснѣта слухова-та чювствителна жила (нерва), като тѣнькы вѣѣтви. Кога ся клати внѣшній въздухъ, той докарва на трѣѣтене въздуха, кой-то е исплѣнилъ онжъ праздиннжъ въ ухо-то, кой-то е нарѣчена тѣпанче; това трептее, по вады, что има вѣтрѣ въ ухо-то и сж плѣни съ водны пары, достига до слуховж-тж чювствителнж жинлж и на неж ся отбива като гласъ. Всичко, что-то ся наблюдава отъ естество-то съ чувство слухъ, наричя ся въобще съ имя *гласъ*. Гласъ-ть има много стѣпѣни и видове; по-главни-ти отъ тѣхъ сж: *илескъ* или гласъ неопрѣдѣленъ; *звънь* — гласъ опрѣдѣленъ, едднообразенъ и ягкъ, напр. звѣнь отъ камбанж, и *шонъ* — гласъ опрѣдѣленъ и разнообразенъ, съставенъ отъ гласовѣ высокы и ныскы, силны и слабы, грѣмогласны и тихы напр. тонъ на цыгулкж.

3) Орждіе за осязаніе-то у общо служи всичко-то лице на тѣло-то, а особено длани-ты и крайща-та на прѣстѣе-то, зачто-то въ тѣя чѣсти ся събирать много чювственны жилы. Непосрѣдственно налѣганіе отъ внѣшнии тѣла на тѣя чѣсти отъ нашій съставъ докарува впечатлѣніе на чювственны-ты жилы, что-то ся намирать въ тѣхъ и по него душа-та усѣща свойства-та въ тѣя тѣла. По-главны-ты отъ свойства-та на тѣла-та, кои-то ся наблюдавать отъ осязаніе-то, сж *шоплина* и *студъ*, *коррапина* и *мягкоша*, *грѣзѣливость* и *гладкосъ*, *влажно* и *сухо*, *движеніе* и *покой*.

4) *Вкусъ-шъ* си има за орждіе слезисты-ты повлѣкла на языка и на небе-то, та въ тѣя повлѣкла тѣла-та, что вкушяваме, разлагать ся химическы отъ плюн-